

Ikt. sz.: EUB-41/5-3/2020.

EUB-2/2020. sz. ülés
(EUB-38/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Európai ügyek bizottságának**
2020. február 24-én, hétfőn 10 óra 06 perckor
az Országház főemelet 66. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása	7
Az elnök napirend előtti tájékoztatója	7
Tájékoztató az Európai Tanács 2020. februári rendkívüli üléséről (Az Ogytv. 69. § (1) bekezdése alapján)	
Egyeztetési eljárás - Az Európai Unió 2020 utáni többéves költségvetése	
a) A Tanács rendelete a 2021-2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről [COM (2018) 322; 2018/0132 (APP)]	
b) Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a tagállamokban a jogállamiság tekintetében fennálló, általánossá vált hiányosságok esetén az Unió költségvetésének védelméről [COM (2018) 324; 2018/0136 (COD)]	
c) A Tanács határozata az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről [COM (2018) 325; 2018/0135 (CNS)]	
d) Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi és Migrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a Határigazgatási és Vízügyi közre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról [COM (2018) 375; 2018/0196 (COD)]	
(Tájékoztató az aktuális helyzetről)	8
Steiner Attila tájékoztatója	8
Dányi Gábor tájékoztatója	12
Dr. Adorján Richárd tájékoztatója	14
Kérdések, vélemények	15
Steiner Attila válasza	16
Egyeztetési eljárás - A közös agrárpolitika jövője	
a) Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1307/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről [COM(2018) 392; 2018/0216 (COD)]	
b) Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről [COM(2018) 393; 2018/0217 (COD)]	
c) Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról szóló	

1308/2013/EU rendelet, a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről szóló 1151/2012/EU rendelet, az ízesített borászati termékek meghatározásáról, megnevezéséről, kisereléséről, jelöléséről és földrajzi árujelzőinek oltalmáról szóló 251/2014/EU rendelet, az Unió legkülső régiói részére egyedi mezőgazdasági intézkedések megállapításáról szóló 228/2013/EU rendelet és az egyedi mezőgazdasági intézkedéseknek a kisebb égei-tengeri szigetek javára történő megállapításáról szóló 229/2013/EU rendelet módosításáról [COM(2018) 394; 2018/0218 (COD)]

(Tájékoztató az aktuális helyzetről)	19
<i>Dr. Juhász Anikó tájékoztatója</i>	20
<i>Kérdések, vélemények</i>	23
<i>Dr. Juhász Anikó válasza</i>	24
Az ülés berekesztése	26

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató az Európai Tanács 2020. februári rendkívüli üléséről
(Az Ogytv. 69. § (1) bekezdése alapján)

Előterjesztő:

Steiner Attila, az Igazságügyi Minisztérium európai uniós ügyekért felelős államtitkára

Ökrös Oszkár, az Igazságügyi Minisztérium helyettes államtitkára

EGYEZTETÉSI ELJÁRÁS - Az Európai Unió 2020 utáni többéves költségvetése

a) A Tanács rendelete a 2021-2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről [COM (2018) 322; 2018/0132 (APP)]

b) Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a tagállamokban a jogállamiság tekintetében fennálló, általánossá vált hiányosságok esetén az Unió költségvetésének védelméről [COM (2018) 324; 2018/0136 (COD)]

c) A Tanács határozata az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről [COM (2018) 325; 2018/0135 (CNS)]

d) Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi és Migrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a Határigazgatási és Vízügyeszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról [COM (2018) 375; 2018/0196 (COD)]

(Tájékoztató az aktuális helyzetről)

Előterjesztő:

Steiner Attila, az Igazságügyi Minisztérium európai uniós ügyekért felelős államtitkára

Dr. Ökrös Oszkár, az Igazságügyi Minisztérium helyettes államtitkára

Banai Péter Benő, a Pénzügyminisztérium államháztartásért felelős államtitkára

Dr. Adorján Richárd, a Pénzügyminisztérium helyettes államtitkára

Dányi Gábor, az Innovációs és Technológiai Minisztérium helyettes államtitkára

Huszár Richárd, az Innovációs és Technológiai Minisztérium helyettes államtitkára

2. EGYEZTETÉSI ELJÁRÁS - A Közös Agrárpolitika jövője

a) Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP-stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1307/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről [COM(2018) 392; 2018/0216 (COD)]

b) Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről [COM(2018) 393; 2018/0217 (COD)]

c) Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról szóló 1308/2013/EU rendelet, a

mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről szóló 1151/2012/EU rendelet, az ízesített borászati termékek meghatározásáról, megnevezéséről, kisereléséről, jelöléséről és földrajzi árujelzőinek oltalmáról szóló 251/2014/EU rendelet, az Unió legkülső régiói részére egyedi mezőgazdasági intézkedések megállapításáról szóló 228/2013/EU rendelet és az egyedi mezőgazdasági intézkedéseknek a kisebb égei-tengeri szigetek javára történő megállapításáról szóló 229/2013/EU rendelet módosításáról [COM(2018) 394; 2018/0218 (COD)]
(Tájékoztató az aktuális helyzetről)

Előterjesztő:

Dr. Juhász Anikó, az Agrárminisztérium helyettes államtitkára

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Dr. Hörcsik Richárd (Fidesz), a bizottság elnöke

Bana Tibor (Jobbik), a bizottság alelnöke
Dr. Oláh Lajos (DK), a bizottság alelnöke
Csöbör Katalin (Fidesz)
Horváth István (Fidesz)
Riz Gábor (Fidesz)

Helyettesítési megbízást adott

Tessely Zoltán (Fidesz) dr. Hörcsik Richárdnak (Fidesz)
Juhász Hajnalka (KDNP) Csöbör Katalinnak (Fidesz)
Horváth István (Fidesz) megérkezéséig Riz Gábornak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Juhász László főosztályvezető-helyettes
Dr. Tamás Csaba Gergely bizottsági főmunkatárs
Nyilas Dániel bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Steiner Attila európai uniós ügyekért felelős államtitkár (Igazságügyi Minisztérium)
Dr. Adorján Richárd helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium)
Dányi Gábor helyettes államtitkár (Innovációs és Technológiai Minisztérium)
Dr. Juhász Anikó helyettes államtitkár (Agrárminisztérium)

Megjelentek

Dr. Ökrös Oszkár helyettes államtitkár (Igazságügyi Minisztérium)
Huszár Richárd helyettes államtitkár (Innovációs és Technológiai Minisztérium)
Földiák Gergely (Pénzügyminisztérium)
Gál Kinga képviselő (Európai Parlament)
Győri Enikő képviselő (Európai Parlament)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 04 perc.)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

DR. HÖRCSIK RICHÁRD (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt kívánok, hölgyeim és uraim! Az Országgyűlés Európai ügyek bizottsága ülését megnyitom. Köszöntöm képviselőtársaimat, meghívott vendégeinket, a napirendi pontok előadóit, és köszöntöm az Európai Parlament két képviselőjét, Gál Kingát és Győri Enikőt. Enikő az első főtanácsadója volt bizottságunknak még a múlt évezredben (*Derűtség.*), 1992-től, amikor megalakult az Országgyűlés Európai ügyek bizottsága. Innen is köszöntöm őt sok szeretettel.

Első teendőnk a határozatképeség megállapítása. Az aláírt jelenléti ív és az eseti képviseleti megbízások alapján jelentem, hogy bizottságunk határozatképes.

Második teendőnk a napirendi pont elfogadása. Képviselőtársaim a törvényi előírásnak megfelelően múlt hétvégén megkapták a napirendi ponti javaslatomat. A mai napra két napirendi pontot tervezünk. Az egyik: tájékoztató az Európai Tanács 2020. februári rendkívüli üléséről az országgyűlési törvény 69. § (1) bekezdése alapján. A napirendi pont előterjesztői Steiner Attila és Ökrös Oszkár államtitkár urak. A második napirendi pont: egyeztetési eljárás az Európai Unió 2020 utáni többéves költségvetéséről, négy pontban. Az előterjesztők Steiner Attila és Ökrös Oszkár, Banai Péter Benő, Adorján Richárd, Dányi Gábor és Huszár Richárd, egy jelentős csapat lesz a napirendi pontunk előadója. És van egy harmadik téma, szintén egy egyeztetési eljárás, a Közös Agrárpolitika jövője. Ez szintén elég fontos téma. Egy tájékoztatót hallgatunk meg az aktuális helyzetről. Az előterjesztő dr. Juhász Anikó, az Agrárminisztérium helyettes államtitkára.

Tisztelt Bizottság! Kérdezem, hogy van-e valakinek kérdése, véleménye a napirendi pontokkal kapcsolatban. (*Nincs ilyen jelzés.*) Nem látok ilyen jelzést. Szavazásra teszem fel, hogy ki az, aki elfogadja a napirendi pontok megtárgyalását. Kérem, szavazzanak! Most nyomják meg a gombot! (*Szavazás.*)

A jegyzőkönyv számára is megállapítom, hogy 7 igen szavazattal bizottságunk elfogadta a napirendi pontok megtárgyalását.

Tisztelt Bizottság! Napirend előtt szeretném tájékoztatni a bizottságot, hogy a mai bizottsági ülésre vonatkozóan előzetesen írásban jelezte távolmaradását Szél Bernadett képviselő asszony és Tessely Zoltán alelnöktársam, aki lázas beteg. Jobbulást kívánunk neki innen is!

Az elnök napirend előtti tájékoztatója

Tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy a hétvégén a lengyelországi Krasiczynben vettem részt a „Kárpátok Európája” konferencián, ahol a regionális együttműködés új lehetőségeit tekintettük át. Szintén jelzem, hogy ezen Mosóczy László államtitkár úr és Schöpflin György volt európai parlamenti képviselő is részt vett, és előadást tartott a konferencián.

Tisztelt Bizottság! Az Európai Tanács 2020. február 20-án kezdődött ülésének egyetlen napirendi pontja volt, a 2021-2027 közötti uniós költségvetés, amely részben megegyezik, illetve szorosan összefügg a második napirendi ponttal. Ezért indítványozom, hogy az első és a második napirendi pontokat együtt tárgyaljuk. Szavazásra teszem fel a javaslatot. Ki az, aki egyetért ezzel? Kérem, szavazzanak! (*Szavazás.*)

A jegyzőkönyv számára is megállapítom, hogy bizottságunk egyhangúlag elfogadta, tehát akkor az első és a második napirendi pontot összevonjuk és együttesen tárgyaljuk.

**Tájékoztató az Európai Tanács 2020. februári rendkívüli üléséről
(Az Ogytv. 69. § (1) bekezdése alapján)**

Egyeztetési eljárás - Az Európai Unió 2020 utáni többéves költségvetése

a) A Tanács rendelete a 2021-2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről [COM (2018) 322; 2018/0132 (APP)]

b) Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a tagállamokban a jogállamiság tekintetében fennálló, általánossá vált hiányosságok esetén az Unió költségvetésének védelméről [COM (2018) 324; 2018/0136 (COD)]

c) A Tanács határozata az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről [COM (2018) 325; 2018/0135 (CNS)]

d) Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi és Migrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a Határigazgatási és Vízügyeszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról [COM (2018) 375; 2018/0196 (COD)]

(Tájékoztató az aktuális helyzetről)

Tisztelt Bizottság! Tehát köszöntöm a napirendi pont előadóit. Az Országgyűlésről szóló törvény módosított 69. § (1) bekezdése alapján a kormány az Európai Tanács üléseiről és a stratégiai jelentőségű európai uniós eseményekről rendszeresen tájékoztatja az európai uniós ügyekkel foglalkozó állandó bizottságot. Ez a bizottság mi vagyunk, ahogy szoktuk mondani.

A mai alkalom tehát egy teljesen új gyakorlat kezdete a vonatkozó törvényi rendelkezéseknek megfelelően. Ismételen köszöntöm a kormány képviselőit, és kérem őket, hogy számoljanak be az Európai Tanács múlt heti üléséről. Átadom a szót. Tessék parancsolni, államtitkár úr.

Steiner Attila tájékoztatója

STEINER ATTILA államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Hölgy és Urak! Nagyon köszönöm a lehetőséget, hogy beszámolhatunk a jelenleg egyik legfontosabb témáról, ami az uniós döntéshozók asztalán van, ez a következő 7 év költségvetése. A 2021-2027-ig terjedő periódusról beszélünk, és igazából ebben a költségvetésben megmutatkozik minden, amiről eddig deklarációk és különböző politikai iránymutatások keretén belül szoktunk beszélni. Hogy ezekhez konkrétan milyen forrásokat biztosítunk, jelenleg erről szól a vita az uniós állam- és kormányfők között.

Engedjék meg, hogy egy kicsit messzebből indítsak, hogy honnan jött a javaslat, mi volt ez a javaslat, és hogy mi volt az, amiről az állam- és kormányfők vitáztak előző hét csütörtökön és pénteken. Az első javaslatot az Európai Bizottság még 2018 tavaszán hozta nyilvánosságra, és ezt úgy kell elképzelni, hogy ez 44 darab szektorális jogszabályt jelent, és ezeknek a szektorális jogszabályoknak a tárgyalása az Európai Parlamenttel fog folyni. Nagyon sok együtdöntési eljárás is van, de maguknak a költségvetési tárgyalásoknak az a sajátossága, hogy alapvetően itt a Tanácson belül kell majd egy egyhangúságot elérni az állam- és kormányfőknek, és az itt elért, kialakult

tanácsi álláspontot kell úgymond jóváhagyatni az Európai Parlamenttel egy igen/nem szavazás keretén belül. Úgyhogy ez egy más eljárás, mint a hagyományos együttdöntési eljárás, de ettől függetlenül a szektoriális jogszabályok tárgyalásai már folytak az Európai Parlamenttel. Úgyhogy nagyon sok technikai szintű kérdés kitisztázásra került.

Viszont az egész csomagnak az esszenciája az úgynevezett tárgyalási keret, ami egy körülbelül 50-60 oldalas dokumentum. Ez egy jogi kötőerővel nem rendelkező dokumentum, viszont ez az, ami alapján az állam- és kormányfők tárgyalnak. Ez a dokumentum tartalmazza a legfőbb paramétereit a költségvetésnek: a főösszeget, az egyes fejezetek közötti összegek megoszlását, a felhasználási szabályokat és mindenfajta egyéb részletet, amit az állam- és kormányfők fontosnak gondolnak, hogy az ő szintükön tárgyaljanak meg. Úgyhogy mindenki erre várt eddig, hogy ebben a tárgyalási keretben valamifajta előrelépést sikerüljön elérni. Az Európai Tanács elnökének pedig az volt a kifejezett szándéka, hogy most már egy teljes megállapodást is elérjenek ezen a február 20-21-ei csúcson.

Eddig a különböző elnökségek, a bolgár, az osztrák, a román és a finn elnökség kezelték ezt a tárgyalási keretet. Itt van, amikor jobb volt magyar szempontból a tárgyalási keret, jobb irányba mozdult el, van, amikor negatívabb irányba. A legutolsó tárgyalási keretet a finn elnökség készítette el, még tavaly decemberben publikálták, és alapvetően ez volt az a dokumentum, amihez képest most vártuk az Európai Tanács elnökének az új javaslatát.

Ez a javaslat pont Valentin-napon meg is született, ezt megkaphatták az állam- és kormányfők, és igazából ezeknek a paramétereiről ment a vita. Hogy is nézett ki ez a tárgyalási keret? Honnan indultunk az előző heti tárgyalásokkor? Itt a legfontosabb paraméter magának a főösszegnek a nagysága, ami 1094,8 milliárd eurót jelent a hét évre összeadva az összes tagállam részére. Azért, hogy össze tudjuk hasonlítani a korábbi költségvetésekkel, mindig a GNI-hoz szoktunk egy arányszámot képezni belőle, és ez 1,074 százalékos arányszámot jelentett. Ez így látszólag magasabbnak tűnik, mint a korábbi költségvetések, csak annyi a különbség, hogy itt már a britekkel nem számolunk, és ha a britekkel nem számolunk, és úgy megnézzük az előző költségvetés méretét, az 1,16 százalék, úgyhogy egy jelentős csökkenés az, amit a finn elnökség letett az asztalra, figyelembe véve azt, hogy a britek kilépésével egy körülbelül 60-70 milliárd eurónyi összeg kiesik a költségvetésből.

Kicsit átstrukturálták a költségvetésnek a fejezeteit is, de még továbbra is nagyon-nagyon fontos fejezetek a kohéziós fejezet, illetve az agrárfejezet, azonban a kettőnek az aránya, úgy tűnik, hogy csökkenő tendenciát mutat, és az egyéb programokra allokálható forrásokat szeretnék nagyon sokan növelni, és ez tükröződött a finn javaslatban is. Korábban, még jó pár ciklussal ezelőtt az agrárköltségek tették ki a büdzsé 70 százalékát, most körülbelül egyharmadnál vagyunk, de kezdünk az egyharmad alá beesni, főleg a kohézió esetében, és az egyéb programokra, amik új kezdeményezések, azokra próbáltak az elnökségek, illetve a Bizottság is új forrásokat teremteni.

Az agrárfejezet kapcsán azt látjuk, hogy a javaslat az volt, hogy az első pilléknél, ami a közvetlen kifizetéseket jelenti, ott egy körülbelül 15-16 százalékos vágást javasoltak az elnökség részéről, a vidékfejlesztésnél viszont egy még nagyobb, egy 24 százalékos vágást. Itt a különböző elnökségek azért egy picit elmozdultak pozitívabb irányba, de alapvetően egy elég erős vágás az, amivel várhatóan majd számolni kell.

A kohéziós ágon is azt tapasztaljuk, hogy a kohéziós boríték méretét is az előző ciklushoz képest eléggé lecsökkentették. A felhasználási szabályok is szigorodnának, de erre majd a kollégák részletesebben kitérnek annál a napirendi pontnál. Itt azért egy nagyon erős frakció szerencsére összeállt több tagállamból, ez 17 tagállamot tömörít,

az úgynevezett „kohézió barátai” országcsoport, akik már az elmúlt években is különböző nyilatkozatok kiadásával próbálták azt megerősíteni, hogy ők itt nagyon komolyan gondolják, hogy a kohéziós források mértékét meg kell védeni, ugyanis nem vezethet az a narratíva, hogy új, modern költségvetést szeretnénk, hogy a régi, hagyományos, jól bevált politikák forrásait lecsökkentsük.

Itt a nagy nettó tagállamok sokszor azzal érvelnek, hogy a kutatásfejlesztésre kell a pénzt szánni, az úrkutatásra, illetve az egyéb, új politikai eszközökre, viszont azt elfelejtik megemlíteni, hogy abban az esetben, ha klímavédelemről akarunk beszélni, a klímavédelmi költségek háromnegyede a kohéziós politikából és az agrárköltségekéből van. Úgyhogy ahhoz, hogy nagyon ambiciózus célokat el tudjunk érni klímapolitika terén - a vállalást már megtettük előre, hogy 2050-re klímasemlegesek leszünk -, ehhez viszont forrásokat is kell biztosítani, és ezeknek a forrásoknak egy jó része a kohéziós és az agrárpolitikán keresztül folyik bele a gazdaságba. Nagyon fontos ezt is figyelembe venni, illetve észben tartani, amikor arról beszélünk, hogy régi vagy új politikák között csoportosítunk át összegeket.

Rátérve magára a tárgyalásra: az elnök úr először egy plenáris ülést hívott össze, ahol minden tagállam kifejtette az álláspontját, és ott azért azt lehetett látni, hogy körülbelül három nagy frakció alakult ki az egyes tagállamok között. Volt a négy, úgynevezett takarékos vagy fukar négy, akik a büdzsé főösszegének a GNI 1 százalékát szeretnék csak allokálni. Itt most a javaslat 1,074, az előző pedig 1,16 százalék. Az Európai Parlament még extrémebb, ő 1,3 százalékot szeretne. Úgyhogy itt látszik egy nagy finanszírozási lyuk, amit igazából nem tudunk, hogy hogyan lehetne kezelni az új költségvetésben, mert ez egy akkora vágást jelentene - a britek is elmennek, és még kevesebbet fizetünk be -, hogy tényleg kérdésessé válik, hogy az új politikákat milyen szinten lehet finanszírozni, akkor még a régiokról nem is beszéltünk, de itt még az újak is kimondottan veszélybe kerülnének. Úgyhogy ez az egyik frakció.

Ahogy említettem, a másik oldalon van a 17 „kohézió barátai” tagállam, és itt nagyon érdekes volt a tárgyalások dinamikája, ugyanis ezek a tagállamok szinte végig együtt tudtak maradni, ez a 17 tagállam, annak ellenére, hogy itt azért nagyon különböző gazdasági helyzetben lévő tagállamok is vannak. Itt a déli tagállamok mellett a mi régióink tagállamai vannak jelen, és a délieknek teljesen más gazdaságpolitikai problémáik vannak, mint nekünk, de eddig nagyon jól sikerült egyben tartani ezt az országcsoportot.

A tárgyalások során igazából meg is változtatták a nevét ennek az országcsoportnak, ugyanis ez eddig kohéziós politikára fókuszáló csoport volt, viszont most átnevezték magukat „ambiciózus Európa” csoporttá, ugyanis a tagállamoknak az az álláspontja, hogy a befizetések mértékét a lehető legnagyobb szinten kell tartani ahhoz, hogy az összes előttünk álló kihívást valamilyen szinten tudjuk kezelni uniós forrásokból. Itt a mi logikánk magyar oldalról az, hogy mi eleve vennénk a jelenlegi hagyományos politikáknak a finanszírozási struktúráját, a jelenlegi összegekkel, és mondjuk ahhoz hozzáadnánk azokat az összegeket, amik ahhoz kellene, hogy ténylegesen az új kihívásokat is tudjuk kezelni, hogy legyen migrációs politika, K+F, bármilyen új fejlemény, ami azóta felmerült. Úgyhogy ebből az adódik a mi álláspontunk szerint, hogy minimum fenn kell tartani a mostani 1,16 százalékos szintet, de akkor is csak nagyjából a mostani szintet tudjuk hozni. Ezért sokkal jobb lenne, ha az Európai Parlament irányába mozdulnánk el, az 1,3 százalékos irányba, mert akkor lehetne a régi és az új kihívásokat is megfelelően finanszírozni.

Amúgy a magyar kormány erre teljesen készen áll, hogy mi nagyobb összegeket fizessünk be az Európai Unió költségvetésébe, de természetesen látnunk kell, hogy ezek a hagyományos politikák és az új politikák is megfelelő forrásokat tudnak kapni.

És van egy harmadik országcsoport: itt főleg a két nagy tagállamról, Németországról és Franciaországról beszélünk, amelyek egyelőre nem foglaltak állást. Ők nézik, hogy hogyan folynak a tárgyalások, és hogyan sikerül ennek a két tábornak megegyezni. Itt a francia álláspont számunkra alapvetően egy fokkal kedvezőbb, ugyanis számukra is a mezőgazdasági politikák szinten tartása egy nagyon fontos prioritás, viszont ők azért más hangsúlyokra szeretnének még nagyobb összegeket allokálni.

Németországnak a helyzete érdekes, még ők sem foglaltak állást, de alapvetően azért ott van egyfajta takarékos költségvetési alapmagatartás, viszont informálisan már többször is jelezték, hogy várhatóan azért az 1 százalékos limittől hajlandóak lesznek szignifikánsan eltérni annak érdekében, hogy egy jól működő büdzséje legyen az Európai Uniónak.

Összehasonlításképpen, a nemzeti költségvetéseknél azért általában 40 százalékos GNI-arányról beszélünk, most pedig arról vitázunk, hogy 1 százalék vagy 1,3 százalék legyen az Unió költségvetése.

A tárgyalásoknak végül is az lett az eredménye, hogy az Európai Tanács elnöke pénteken egy nagyon rövid kiegészítő javaslatot tett le az asztalra, ami egy eléggé alacsony szinten kidolgozott javaslat volt. Itt próbálta kicsit toldozni-foldozni a számokat, de alapvetően semmilyen szignifikáns eltérés nem történt az alapjavaslatához képest. Itt alapvetően mind a nagy tagállamoknak, mind a fukar négyeknek, mind a 17 kohéziós országnak ez az új javaslat nem volt megfelelő. Egy nagyon kicsit vágott a főösszezből, az 1,074 helyett 1,059-re vágta vissza a főösszeget ebben a legutolsó javaslatában az elnök. Viszont próbált hangsúlyokat eltolni az egyes fejezetek között, és egy picit a kohéziós és egy picit az agrárpolitikák felé kedvezni, de ezek nagyon kis összegek voltak, alapvetően nem oldották fel a dilemmát.

Úgyhogy jelenleg abban a fázisban vagyunk, hogy a vezetők megegyeztek abban, hogy semmilyen megállapodást nem sikerült elérni ezen az ülésen, és új javaslatra van szükség. Jelenleg az Európai Tanács elnöke azt mérlegeli, hogy milyen formában és milyen ütemezéssel fogja tudni előremozdítani a tárgyalásokat. Várható, hogy az elkövetkező hetekben lesz még egy rendkívüli ülés, amikor az állam- és kormányfők ismét, újra összegyűlnek. Ott már várhatóan lesz valami új javaslat az asztalon. Azért várhatóan ez az előző javaslatnak szintén a kozmetikázása lesz, de lehet, hogy valami teljesen újjal fognak előjönni, és akkor már az lesz a tárgyalások alapjául szolgáló fő dokumentum.

Még annyit szeretnék kiemelni, hogy alapvetően azért kezdik a vezetők is megérteni, hogy a kohéziós politikáknál a felhasználási szabályokban valamifajta nagyobb rugalmasságot kell biztosítani. Ez a „kohézió barátai”-nak is az egyik fő pontja, amit konzekvensen képviselt eddig ez a kör. Illetve a jogállamisági kondicionalitás témakörében sincsen semmilyen előrehaladás, nem is nagyon volt a napirenden. Úgyhogy azzal kapcsolatosan is az látszik, hogy további munkára, illetőleg további egyeztetésekre lesz majd szükség ezen a szinten, hogy a politikai iránymutatás, a politikai konszenzus valamilyen mechanizmus mellett kialakulhasson, illetve annak a részletei is tisztázásra kerüljenek.

Jelenleg alapvetően az a problémánk, hogy nem nagyon tisztázottak az eljárás részletszabályai. Például az, hogy hogyan lehet megszüntetni egy ilyen eljárást, az a jelenlegi szabályozásból, jelenlegi javaslatból egyáltalán nem tűnik ki, és ha már egy jogállamisági mechanizmusról beszélünk, akkor legalább a jogbiztonság alapelvét be kéne tudni tartani, és kellően ki kéne dolgozni az eljárás részleteit. Jelenleg még nem járunk ebben a fázisban.

Ennyit szerettem volna összefoglalásképpen elmondani, és természetesen, ha van kérdés, akkor megpróbálok válaszolni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen államtitkár úrnak. Mielőtt átadom a szót a napirendi pont többi előadójának, ha van kiegészítenivalójuk, szeretném megemlíteni, hogy bizottságunk legutóbb 2019. március 4-én tárgyalta a vonatkozó javaslatot, továbbá a felkért Gazdasági és a Költségvetési bizottságok már 2018 őszén kialakították az álláspontjukat.

Számunkra, mondanom sem kell, hogy a felvázolt módosítások elfogadhatatlanok, elfogadhatatlan forrásvesztéseket irányoztak volna elő, ha így mennénk tovább. Éppen ezért fontos az - ahogy szokták mondani, néma gyereknek anyja sem érti a szavát -, hogy hallassuk a hangunkat minden szinten.

Nagyon fontosnak tartom a visegrádi négyek miniszterelnökeinek a közös állásfoglalását, ami egy erőt jelent az illető országok gazdasági érdekeinek a megvédése érdekében. A másik nagyobb körű, a „kohézió barátai” 17 tagországról van szó, amelyen szintén részt vett Orbán Viktor miniszterelnök úr.

Csak szeretném megemlíteni a bizottságnak, főleg a fiatalabb tagoknak, hogy a korábbi 7 éves pénzügyi keret kapcsán többek között Győri Enikő államtitkár asszony kezdeményezésére jött létre 2012-2013-ban az akkori „kohézió barátai”, 15 fővel. Akkor, amikor nekiindultunk a tárgyalásoknak, 30 százalékos forrásvesztés állt előttünk veszélyként. Hála istennek azt sikerült ledolgozni, azonban a mostani „kohézió barátai”-t tekintve van egy akadály, amit sajnos nem tudunk átugrani, ez a brexit. Tehát önmagában véve ez egy 13-14 százalékos forrásvesztést jelent, de a fennmaradó többi rész kapcsán, azt hiszem, érdemes megvédeni az érdekeinket.

Ami a bizottságunkat illeti, már az elmúlt finn elnökség alatt júliusban, illetve decemberben, a finn elnökség végén, az úgynevezett COSAC-találkozón én egyértelműen elmondtam Bana alelnök úrral együtt, hogy számunkra ez a tervezet elfogadhatatlan, hiszen olyan forrásvesztéseket helyez kilátásba egyrészt, amik kevesebb pénzt jelentenek, másrészt pedig a címkézése a mi számunkra elfogadhatatlan.

Mindenesetre tehát most el fog dőlni a zágrábi elnökség alatt, hogy mennyire sikerül az Európai Tanácsnak, illetve a Bizottságnak dűlőre jutni. De van egy sejtésem, hogy ez át fog húzódni a német elnökség idejére.

Mindenesetre egy arany szabály számunkra, hogy a jól kidolgozott tárgyalás fontosabb, mint egy hirtelen jött megegyezés a tagországok között. Mindenesetre azt látom, hogy harc van, és ebbe a harcba a magyar kormány beleállt, nagyon helyesen.

Ami a bizottságunkat illeti: számunkra is minden fórumon fontos, hogy el tudjuk mondani az Európai Unióban parlamenti kapcsolatokban is, hogy ez számunkra elfogadhatatlan, mi ragaszkodunk a hagyományos kohéziós politikákhoz, hiszen ami a Lisszaboni Szerződésben le van írva például ez ügyben is, mi ezt szeretnénk követni.

Tisztelt Bizottság! Hadd kérdezzem meg az államtitkár urakat, hogy van-e valakinek kiegészítenivalója ahhoz, amit elmondott Steiner Attila államtitkár úr. *(Jelzésre:)* Tessék parancsolni, Dányi Gábor!

Dányi Gábor tájékoztatója

DÁNYI GÁBOR helyettes államtitkár (Innovációs és Technológiai Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelettel köszöntöm a bizottság tagjait. Én a szabályok tervezett módosításairól adnék egy rövid összefoglalót. Ahogy államtitkár úr már elmondta, a felhasználási szabályokat egy más típusú döntéshozatali mechanizmusban határozzák meg, itt már többségi szavazattal döntenek ezekről a szabályokról, tehát nagyon oda kell figyelniük, hogy a pénz nagyságát befolyásoló döntések mellett - ahol egyhangúságra van szükség, tehát minden tagállamnak jóvá kell hagynia - a felhasználás részletszabályait tartalmazó

szabályoknál többséggel kell mennünk, és az lesz a szabály, amit a többség megszavaz, ezért közel sem mindegy, hogy ott milyen felhasználási szabályaink vannak.

A kohéziós pénzek - ahogy az előbb szóba is került - körülbelül egyharmadát teszik ki a teljes büdzsének. Ennek a szabályai, ami a mai napirendünkön van, ez négy darab jogszabályt jelent: egy közös szabályt, egy regionális fejlesztési és kohéziós alapról szóló szabályt, egy szociális alapról szóló szabályt és egy határ menti forrásokról szóló szabályt. Ezek közül az elsőt nyolc különböző blokkban tárgyalja az Európai Tanács, a Bizottság és az EP. Ezek közül kettő kivételével már mind a trilógus szakaszában van, tehát abban a szakaszban van, amikor a három fél, a Tanács, a Bizottság és a Parlament együttes döntését munkálják ki és hozzák meg, tehát már elég sok szabály körvonalazódik, és látszik, hogy milyen módosulások várhatóak.

A tartalom tekintetében azt tudom mondani, hogy a jelenlegi időszakban 11 darab tematikus célt határozott meg a Bizottság, amelyekbe a fejlesztéseket be kell sorolni, ez öt cél lesz a '21-27-es időszakban. Ez akár nagyobb mozgást is eredményezhet, hiszen nagyobb csomagokban könnyebb mozogni. Mi most azt látjuk, hogy bizonyos tételek kivételével azért elég jól folytathatóak azok a beruházások, amik most folynak, tehát olyan 85-90 százalékban ugyanezek a területek lesznek támogathatóak a következő időszakban is, tehát drámai változás nem várható a tekintetben, hogy más célokra vagy más témákra fókuszálnának a források tartalmilag.

A felhasználás szabályai tekintetében csak néhány szabályt említenék, amelyek kiemelten fontosak számunkra. A társfinanszírozás kérdése az egyik ilyen. Ez azt jelenti, hogy egy európai támogatáshoz egy tagországnak mennyi saját forrást kell hozzátennie, és ez a kettő együtt adja azt az összeget, amit kiírunk a pályázók számára, és elérhetővé teszünk. Itt növekednének az egyes tagállamok terhei, tehát az Európai Bizottság egy olyan mechanizmussal próbálná a beruházások szintjét fenntartani egy alacsonyabb költségvetés mellett, hogy az uniós költségvetésből kapott forrásokhoz nagyobb kiegészítést kellene tenniük a tagországoknak. Ez a kevésbé fejlett régiók tekintetében 30 százalék lenne a mostani 15 százalék helyett, a fejlett régiók tekintetében pedig 60 százalékot kellene hozzáadni a tagállamoknak a jelenlegi 50 százalék helyett. Az átmeneti régió kategória nem érinti Magyarországot, tehát azt most nem is említeném. Pest megye és Budapest nyilván már szétválasztott régióként tudna működni e tekintetben, tehát nekünk kevésbé fejlett régióink és fejlett régióink van, átmenetünk nincsen.

A másik fontos változás az előfinanszírozás kérdése. Az Európai Bizottságtól előlegeket kap minden tagország a projektprogramok finanszírozására. A jelenlegi periódusban van egy induló előleg, amikor a ciklus elindul, és minden évben vannak előlegek. Ezek összesen, mondjuk, olyan 20-22 százalék körüli nagyságrendben határozzák meg hét évben azt az előfinanszírozást, amit az Európai Bizottság ad a tagállamok számára. Ez a mérték 3 százalékra csökkenne az új időszakban, tehát az uniós előfinanszírozás elég markánsan csökken a jelenlegi szabályok szerint.

A következő fontos szabály, amit érdemes még talán megemlítenem, az n+2, illetve n+3 néven elhíresült szabályrendszer. Ez arról szól, hogy n időponthoz képest hány éven belül kell a forrásokat felhasználni az egyes tagországoknak. Nyilván ez minél magasabb, annál rugalmasabb a forrásfelhasználás kerete. Ezt a számot n+3-ról n+2-re javasolják most lecsökkenteni, tehát két év lesz a források felhasználására.

Talán még egy gondolat. Elég sok, úgynevezett tematikus koncentrációval kapcsolatos szabályt is meghatároz az Európai Bizottság, tehát megmondja, hogy a kapott források hány százalékát milyen tématerületeken kell elkölteni. Ezek a szabályok nyilván befolyásolják azt a rugalmasságot, hogy egy tagország milyen programokat és projekteket tud végrehajtani. A Regionális Fejlesztési Alap tekintetében ez a tematikus koncentráció, tehát az a szabályrendszer, amivel a

Bizottság meghatározza a költést, eléri a források 65 százalékát, tehát kétharmad részt meghatározza gyakorlatilag, hogy mire lehet költeni, úgyhogy nyilván itt is a rugalmasság és az átjárhatóság maximalizálása a tárgyalási célunk.

Köszönöm szépen a lehetőséget. A szabályokról én ennyit gondoltam volna áttekintően elmondani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem államtitkár urakat, van-e még valakinek kiegészítenivalója. *(Jelzésre:)* A Pénzügyminisztérium részéről megadom a szót Adorján Richárdnak.

Dr. Adorján Richárd tájékoztatója

DR. ADORJÁN RICHÁRD helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Röviden szólnék a saját források rendszeréről, a kormányzati munkamegosztáson belül ez a Pénzügyminisztérium hatáskörébe vagy fő felelőségébe tartozó kérdés, ez általában kevesebb nyilvánosságot, kevesebb érdeklődést kap, mint általában a nagyobb keretek, illetve a nagy keret meghatározása és annak az elosztása, de természetesen itt is európai uniós szinten súlyos eurómilliárdokról, magyar költségvetési szinten is forinttízmilliárdokról lehet szó éves szinten, tehát nagyon nem mindegy, hogy milyen alapon, milyen elvek szerint kell a saját forrásokat befizetni az Unió költségvetésébe.

Itt a magyar álláspont nagyon egyértelmű igen hosszú ideje. Azt mondjuk, hogy minden tagországnak a fejlettsége, a gazdasági ereje határozza meg azt, hogy milyen részt vállaljon az európai uniós forrásokból. Ehhez képest minden más típusú sajátforrás-meghatározás igazából ezt az elvet torzítja, tehát ilyen szempontból vagy ilyen logika mentén mi kvázi nem támogatunk semmilyen új típusú javaslatot, arról nem is beszélve, hogy általában ezek a javaslatok a nettó befizető országoknak kedveznek, és a nettó kedvezményezett országoknak, amilyen mi is vagyunk, hátrányosak, tehát ha tetszik, ilyen praktikus megfontolás egybeesik az elvi álláspontunkkal.

Röviden szólnék arról a két új saját forrásról, amelyik megjelent már a kezdeti tervezetekben is, és még a mai napig is napirenden van. Van egy műanyagadónak nevezhető vagy röviden műanyagadónak hívható, a nem feldolgozott műanyag csomagolási hulladék kilogrammjára vetített befizetési előírás vagy szándék. Nyilvánvalóan nem azzal nem értünk egyet, hogy ezen műanyag hulladékok mennyiségének a csökkentése kívánatos, természetesen ez így van, nem gondoljuk azt, hogy ez egy megfelelő alap arra, hogy az európai uniós büdzsébe a befizetés alapja legyen. Hasonló mondható el a kibocsátáskereskedelmi rendszer aukcióin szerzett bevételeknek az uniós költségvetésbe való befizetéséről. Mindkettő új, saját forrásrendszer. Mindkettő új saját forrásrendszer egy nagyon bonyolult és általam most értelemszerűen nem ismertető számítási módszer szerint adódna. Mi azt gondoljuk, hogy ez sem találkozik azokkal az elvekkkel, amik alapján meg kell határozni az uniós büdzsé bevételi oldalát.

Szólni kell még talán a korrekciókról. Itt a legnagyobb korrekció az úgynevezett brit korrekció volt. Értelemszerűen ez a britek kilépésével új megvilágításba kerül, de az új ciklusban nemcsak a britek, vagyis a britek már nem, hanem új tagállamok is fellépnek ilyen korrekciós igénnyel, amelyek azon az állásponton vannak, hogy az ő gazdasági erejük olyan jelentős, és emiatt a befizetési kötelezettség olyan jelentős, hogy emiatt korrigálni kell, korrekciót kell ezen végrehajtani.

Értelemszerűen a magyar álláspont az, hogy ezzel sem értünk egyet. Mindezekben, amiket felsoroltam, nagyon röviden, nem egyedülként állunk az álláspontunkkal, hanem a lengyelek, szinte azt mondhatom, hogy alapvetően teljes

mértékben támogatják ezeket a megfontolásokat és megközelítéseket, de gyakorlatilag a nettó kedvezményezett országok összessége, azt gondolom, hogy hasonló megfontolások mentén alakítja ki az álláspontját. Köszönöm szépen.

Kérdések, vélemények

ELNÖK: Köszönöm szépen államtitkár uraknak a beszámolóját részben a csúcstról, másrészt pedig a többéves pénzügyi keretről.

Megnyitom a vitát. Képviselőtársaim, akiknek kérdése, véleménye van, most elmondhatják ezeket. Összegyűjtjük, utána visszaadom a szót a napirendi pontok előadóinak. Természetesen az Európai Parlament képviselőinek is lehetősége van kérdezni, kommentárt mondani és a többi. Elsőként megadom a szót Bana Tibor alelnök úrnak, tessék parancsolni! *(Dr. Oláh Lajos távozik a bizottság üléséről.)*

BANA TIBOR (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Urak! Tisztelt Bizottság! Kedves Vendégeink! Először is szeretném megköszönni önöknek az előterjesztést, és üdvözlöm azt, hogy az Európai Tanács aktuális üléséről minden esetben tájékoztatást kap a jövőben az európai uniós ügyekkel foglalkozó bizottság. Azt gondolom, ez nagyon fontos, és mindenképpen érdemes időről időre megvitatnunk azokat az új fejleményeket, amik történnek akár mondjuk a következő 7 éves pénzügyi keret vonatkozásában, vagy más aktuális európai uniós ügyekben.

Köszönöm azt is, hogy több esetben komoly szakmai háttéranyagokat juttattak el hozzánk, és ezzel segítették a bizottsági ülésre való felkészülést. És nagyon fontosak voltak azok a kiegészítések is, amiket megtettek államtitkár urak.

Én ezekhez kapcsolódóan szeretnék hozzászólni, valamint egy kérdést feltenni. Azzal összefüggésben, ami elhangzott akár Steiner Attila államtitkár úr részéről, és ezt a többiek is megerősítették, hogy a GNI százalékában történő esetleges negatív elmozdulás semmiképpen nem érdeke hazánknak, természetesen az én álláspontom is ugyanez, hiszen azt tudom mondani, hogy a magyar kormányt e tekintetben tudom támogatni. Azt gondolom, fontos az, hogy a felelős ellenzéki politikusok hozzáállása is az legyen ebben a kérdésben, hogy amikor arról van szó, hogy itt akár egy csökkenés következhet be, akkor itt mindenképpen azt nézzük, hogy mi az ország érdeke, és valóban az Európai Parlament javaslata sokkal inkább elfogadható számunkra, mint ami a tárgyalások során - akár köztes lehetőségként, akár pedig legrosszabb forgatókönyvként - felmerül.

Tehát én nagyon bízom benne, hogy a következő időszak tárgyalásai során sikerül azt elérni, hogy a britek kilépésével együtt, és ennek a negatív következményeit természetesen nem lehet kikerülni ilyen szempontból, de mégiscsak a főösszeg és a GNI százaléka azért magasabb maradhat.

Én remélem azt, hogy ha ez európai parlamenti szinten is több oldalról megtörténik, akár az EiT-üléseken, akár az egyeztetések más lépései során, akkor van arra remény, ha minél több ország és az európai parlamenti képviselők is ezt az álláspontot képviselik, akkor Magyarország számára a lehető legkedvezőbb végeredménnyel találkozhatunk majd, és mint említettem, természetesen e tekintetben támogató a hozzáállásunk.

Amit viszont meg szeretnék kérdezni, mert azt gondolom, hogy erről mindenképpen beszélni kell, hogy a tárgyalások során a jogállamiság kérdése felmerült-e. Hiszen az elmúlt időszakban azért ez napirenden van európai uniós szinten, európai parlamenti szinten, és én azt gondolom, hogy ha nem összességében nézzük az európai uniós tagországokat, hanem mondjuk egy-egy tagállamnak a jogállamisági helyzetét szemléljük, akár Lengyelországról vagy Magyarországról

beszéljünk, akkor bizony egyáltalán nem elhanyagolható szempont az, hogy mire számíthatunk ebben a vonatkozásban. Tehát a jogállamisági mechanizmus esetleges bevezetése vagy ezzel kapcsolatban bármilyen téma napirenden volt-e, ez felmerült-e, hiszen semmiképpen nem lenne érdeke Magyarországnak és a magyaroknak, hogy emiatt szembesülhessen mondjuk adott esetben kimondottan Magyarország, vagy éppen említettem Lengyelország példáját, forrásvesztéssel. Tehát ez ügyben volt-e valamilyen elmozdulás, hol tartanak itt a viták?

A kormányzati álláspontról többször kaphattunk tájékoztatást, de én azt gondolom, hogy erről azért időről időre érdemes beszélni. És azt is gondolom, felelős ellenzéki képviselőként és jobbkosként, hogy igenis mindenképpen el kellene mozdulni egy olyan irányba, ami a megoldást szolgálhatja. Nagyon remélem, hogy ez ügyben zajlanak tárgyalások, egyeztetések a háttérben, mert fontos lenne az, hogy elkerüljük azt, hogy akár mondjuk a magyar jogállamiságnak az igencsak negatív helyzete miatt komoly forrásvesztéssel szembesülhessünk. Tehát a kérdésem leginkább arra vonatkozna, hogy egyáltalán volt-e ez napirenden, és a kormányzati álláspont valamilyen irányba elmozdult-e az elmúlt időszakban. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy van-e kérdés. *(Nincs ilyen jelzés.)* Nem látok ilyen jelzést.

Tisztelt Államtitkár Urak! Azt hiszem, kevés olyan dolog van, amiben a kormányfők a legutóbbi Európai Tanács-ülésem megegyeztek. Történetesen az egyik ilyen dolog volt, hogy az új európai költségvetésnek, a 7 éves költségvetésnek az új céloknak és új kihívásoknak is meg kell felelnie. És itt a kívánságlista bővíthető, hogy mik az új célok és mik az új kihívások, mindenesetre az egyik ilyen fontos kihívás az úgynevezett Green New Deal, a zöldítési program, akár a kohéziós politikákban, akár az agrártámogatásokban. Mindenesetre lehet, hogy túl költői a kérdés, de önök szerint mennyiben változik a büdzsé belső szerkezete a Green New Deal kapcsán, azaz a zöldmegállapodás vagy a zöldegyetértés miatt változik-e majd.

A másik kérdésem szintén kissé filozofikusnak tűnik, de fel kell tennem, hogy lehet-e egyáltalán igazságos költségvetést csinálni. Melyik ujjamat harapjam meg? - Szokták kérdezni, ami a régi tagállamoknak jó, az az új tagállamoknak talán kevésbé. A kohéziós politikák sérülése szintén nagyon fájdalmas lehet.

És itt bizonyos szakértők szerint lassan oda jutunk, hogy a nettó befizető tagországok, amelyek féltik a pozíciójukat, és nem akarnak többet befizetni, pedig ők fognak többet kapni. Tehát ez a faramuci helyzet is előállhat. Hadd kérdezzem meg, hogyan lehet elkerülni, hogy a kohéziós politikákat tekintve a szegényebb régiók, és hozzáteszem, a szegényebb gazdák legyenek a brexitnek és ezeknek az új kihívásoknak a vesztesei. Hiszen éppen ezért jött létre a „kohézió barátai” 17 tagállammal, amelyek bizonyos elvek mentén képviselik saját érdekeiket, de vannak megosztók a „kohézió barátai” csoportban, például Franciaország, amelyik hagyományosan a mezőgazdasági politikákat fontosnak tartja, ugyanakkor pedig Macron elnök egy másik csoporthoz tartozik, és szűkíteni szeretné a befizetést. Tehát a kép egyelőre nem tiszta. Lehet-e itt rendet vágni? És ha lehet, mikorra várható, hogy tudjunk erről tájékoztatást kapni?

Tisztelt Bizottság! Ha több kérdés nincs, visszaadom a szót az államtitkár úrnak. Kérem, hogy belátásuk szerint válaszoljanak a kérdésekre.

Steiner Attila válasza

STEINER ATTILA államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm szépen a kérdéseket. Kezdeném Bana képviselő úr kérdésével a jogállamiság kapcsán. *(Horváth István megérkezik az ülésre.)*

A jelenlegi vita egy sokkal inkább generális vita volt, és értelemszerűen a legfőbb kérdés a főösszeg kérdése volt. Ez volt az első nagy vita az állam- és kormányfők között ebben a körben, és értelemszerűen az összes részletszabályba a vita során nem tudtak belemenni, több állam- és kormányfő más-más aspektusokat emelt ki ebben a vitában.

Ami a jogállamiság kapcsán látszik, hogy alapvetően egy eszközvita van kibontakozóban, nem célvita. A céllal mindenki egyetért, az Unió pénzügyi érdekeit meg kell védeni. Mi is fizetünk az uniós költségvetésbe, hosszú távon az lenne a cél, hogy mi is nettó befizetők legyünk, úgyhogy nekünk is az az érdekünk, hogy az az összeg, amit befizetünk, minél hatékonyabban kerüljön elköltésre. Viszont erre már jelenleg is nagyon-nagyon sok eszköz rendelkezésre áll. Erről a nyugati országok alapvetően viszonylag keveset tudnak, úgyhogy itt van egy ilyen missziónk, hogy őket tájékoztassuk arról, hogy amúgy milyen eszközök már jelenleg is hogyan működnek.

Maga az Európai Bizottság az, aki felel azért, hogy az uniós költségek a lehető legnagyobb összhangban legyenek a jogszabályokkal, és az Európai Bizottság minden évben kiad egy riportot, amiben ezt konfirmálja, és azt állapította meg a legutolsó, 2018-as riportban, hogy 2 százaléknál kisebb problematikát lát az uniós források elköltésénél, ami hibahatár alatti. Úgyhogy ez magának a Bizottságnak az álláspontja, és ehhez képest szeretnének még valami újat bevezetni, amiről azt kell mondjam, hogy nagyon sokan - nemcsak mi - nem teljesen értik, hogy mi az, ugyanis itt összekeverednek a fogalmak, amikor az uniós költségvetés védelméről beszélnek, hirtelen jogállamiságról kezdenek el beszélni, de a kettő között nincs megteremtve az összefüggés, és a szerződéses alapok is ehhez alapvetően hiányoznak.

Úgyhogy alapvetően egy vita elején állunk, és erről lehet vitákat folytatni, de le kell folytatni a vitákat, mielőtt bármilyen döntés születik erről. Most nagyon-nagyon kevés a részlet, ami alapján ezt meg lehetne ítélni, hogy mire szolgálna ez az új mechanizmus, ennek mi a hozzáadott értéke, és mik az eljárási szabályok, mert jelenleg ez sincs meg. S akkor arról még nem is beszéltem, hogy maga a jogállamiság definíciója is mi, erről is nagyon-nagyon hosszú vitákat lehetne folytatni, nincsen egy egységes lista, egy mindenki által jóváhagyott kritériumrendszer, ugyanis ez egy fejlődés, itt jogállamisági alapelveknek az átültetését végző intézményi struktúrákat tudunk elemezni, de attól függetlenül maga a jogállamiság kérdése is egy alkotmányjogi vita különböző tagállamok között.

Az, hogy az eljárási szabályok tiszták legyenek, ez azért más tagállamoknak is nagyon fontos, és már többen is kérdezték, hogy hogy is néz ki ez az eljárás pontosan, mert nekik sem tiszta, úgyhogy ezzel egyáltalán nem vagyunk egyedül. Úgyhogy én azt tudom mondani, hogy ebben a kérdésben egy vitának az elején állunk, itt technikai szinten már ment különböző szövegezés, de itt az állam- és kormányfők azok, akik ennek az irányát és a hozzáadott értékét el kell hogy döntsék, és ez a vita még jelenleg nem kezdődött meg érdemben.

Hörcksik elnök úr kérdése kapcsán a Green Deal egy nagyon fontos prioritása az új intézményi ciklusnak. Maga az Európai Bizottság új elnöke Ursula von der Leyen is ebben a témában publikált először egy új kezdeményezést, illetve tavaly decemberben az állam- és kormányfői csúcson a tagállamok Lengyelország kivételével hozzájárultak ahhoz, hogy a 2050-es klímacélok, a klímaneutralitás elérése egy uniós prioritás legyen, és értelemszerűen ennek meg kell jelennie valamennyire az új költségvetésben is, ugyanis ehhez óriási forrásokra van szükség. Szerintem még nagyon sok tagállam nem is tudja, hogy mennyi pénzbe fog ez kerülni, illetve milyen technológiával lehet majd ezt megvalósítani, úgyhogy egy kicsit előre szaladtunk és bevállaltuk ezt a célt anélkül, hogy igazából tudnánk, hogy konkrétan hogyan is jutunk el oda. Azért már jó lépések történtek. 2020 eleje volt az a határidő, amikor minden tagállamnak el kellett készíteni a nemzeti energia- és klímatervet az Európai Bizottság számára, és ez mutatja

meg azt, hogy 2030-ig milyen intézkedésekre van szükség. Most érkezgetnek be ezek a klímatervek, mi határidőre le tudtuk adni, viszont még több tagállam le sem adta, és amit leadtak, azok közül is nagyon sok nagyon felszínes tartalmú. Ebből is látszik, hogy keresik a tagállamok, hogy egyáltalán 2030-ig egy sokkal kevésbé ambiciózus célhoz is hogyan tudnak elérni, nemhogy egy 2050-es teljes klímasemlegességhez. Úgyhogy itt nagyon-nagyon sok fog múlni a pénzügyi forrásokon.

Itt az Európai Bizottság közzétett egy javaslatot az igazságos átmenet alapról, ami egy 7,5 milliárd eurós alap lenne arra, hogy ezt az átmenetet valahogyan segítse, de látjuk csak a magyar számokból, hogy ez töredéke annak, ami a megoldást fogja jelenteni. Ez egy kezdeti intézkedésnek jó, jó az irány, viszont ennél sokkal többre van szükség.

Magában a hétéves költségvetésben is van egy ilyen célszám, hogy a források körülbelül 25 százalékát klímacélokra kell majd költeni, és ennek nagy része a jelenlegi tapasztalatok alapján a kohéziós politikán és az agrárpolitikán keresztül valósul meg. Úgyhogy ez egy nagyon-nagyon fontos kérdés, és szerintünk is az a helyes magatartás, hogy ha már bevállaltuk ezt a nagyon ambiciózus célkitűzést, akkor ehhez forrásokat is biztosítsunk. Személyes meglátásom szerint ez lehet egy olyan érv a nagy nettó, fukar befizetők felé is, ami segíthet őket kimozdítani ebből a kezdeti álláspontjukból.

Az igazságosság kérdésére áttérve: ez talán a legfontosabb pontja az egész költségvetési tárgyalásnak magyar szempontból, hogy mi egy igazságos javaslatot fogunk tudni elfogadni, és a jelenlegi javaslatot nem tartjuk annak. Azt el tudnánk fogadni - ahogy elnök úr is említette -, hogy igen, a brexit mértékével csökkennek a költségvetési lehetőségek, illetve azért azt se felejtjük el, hogy nagyon szépen fejlődött az ország, és ebből adódóan is, ami fejlettséghez kötődő forrás, ott értelemszerűen el tudunk fogadni egy bizonyos csökkenést, de ezenfelül nem tudunk elfogadni további csökkenéseket, tekintettel arra, hogy a kohéziós borítékon belül is nagyon nagy anomáliák vannak. Tehát olyan tagállamokat próbálunk különböző, nagyon mesterséges képletelemekkel kárpótolni, akik már eleve 20-30 éve részesülnek a kohéziós politika támogatásaiból, illetve nem végezték el a házi feladatot, és például a munkanélküliségi számok nagyon-nagyon rosszul néznek ki. A jelenlegi javaslat alapján ezeket a tagállamokat extrán támogatnák.

Az is egy nagyon érdekes kérdés, hogy hogy lehet az, hogy például Portugália, aki 10 százalékkal fejlettebb nálunk, több kohéziós forrásra lenne jogosult, mint Magyarország. Úgyhogy itt nagyon fontos ezt látni, hogy próbálják különböző képletek és objektív formulák mögé bújtatni az allokációk mértékét, de ha megnézzük, az alapképlet körülbelül 7 vagy 8 tagállamnál érvényes csak, mindenhol van valami korrekció és elmozdítás. Úgyhogy mi szeretnénk egy átlátható, egy letisztult és egy igazságos költségvetést látni.

Elnök úr említette a legszegényebb régiók helyzetét. Ez szerintem az egyik legerősebb ütőkártyánk, hogy azokban a tagállamokban, ahol a legszegényebb régiók találhatóak, ott nem csökkenhet szignifikánsan a következő allokáció mértéke, úgy, hogy közben meg más, gazdagabb tagállamoknál még akár nő is az allokáció mértéke. Pont erre gondolunk, amikor igazságtalanságról beszélünk.

Itt viszont azért azt meg kell jegyezni, hogy várhatóan ez az érvünk a németeknél is ülni fog, ugyanis náluk is a jelenlegi bizottsági javaslat egy olyan allokációs mechanizmust vezetne be, hogy csökkenne jelentős módon a volt DDR-es bundeslandoknak a borítékja, viszont még vannak olyan nyugati, fejlett bundeslandok is, ahol nem csökkenne ilyen mértékben, illetve növekedne az allokáció. Úgyhogy ez Németországban is már belpolitikai szinten értelmezhető vitát váltott ki, és itt szerintem a kancellár asszony azért meg fogja érteni a mi kérésünket.

És a legutolsó kérdésre a válasz, hogy mikorra várható itt bármi is, illetve magán a kohéziós területen előrelépés, de az egész csomagban előrelépés. Meglátjuk, hogy az Európai Tanács elnöke milyen javaslattal és milyen ütemezéssel fog előjönni. Alapvetően az ő kezében van innentől a tárgyalások előrevitele.

Nem kizárható az, hogy azért ez a német elnökségre át fog csúszni, ugyanis látszik, hogy nagyon távol állnak egymástól a tagállami álláspontok. Ha viszont a német elnökség ott van, akkor azért sokkal nagyobb esély van arra, hogy az Európai Tanács elnöke a német elnökséggel együtt egy kompromisszumot el fog tudni érni ebben a kérdésben. Úgyhogy én reálisan azt gondolom, hogy azért az alapvetően a német elnökség első felére várható, hogy bármilyen megegyezés születik. De kisebb csodák még történhetnek, úgyhogy lehet, hogy hamarabb is lesz megállapodás. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Államtitkár Urak! Szeretném megköszönni az önök beszámolóját és a kérdésekre adott válaszokat. Számomra egyértelmű az önök beszámolójából, hogy a magyar miniszterelnök a magyar érdekeknek megfelelően képviselte nemzeti érdekeinket az Európai Tanács ülésén. Köszönjük szépen.

Ez a harc tovább folytatódik természetesen, és további jó munkát kívánunk minden tárca vezetőjének és a miniszterelnök úrnak is egyaránt. Köszönjük szépen. Visszavárjuk majd jobb hírekkel államtitkár urakat. Köszönjük szépen.

Áttérünk azonnal a legalább ilyen fontos napirendi pontunkra, a harmadik napirendi pontunkra: egyeztetési eljárás. A közös agrárpolitika keretében három javaslatról van szó, amit előterjesztésként megkaptak a képviselők. A napirendi pont előterjesztője dr. Juhász Anikó, az Agrárminisztérium helyettes államtitkára, akinek a megérkezéséig szünetet tartunk.

(Szünet: 11.03-11.12)

Egyeztetési eljárás - A közös agrárpolitika jövője

a) Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1307/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről [COM(2018) 392; 2018/0216 (COD)]

b) Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről [COM(2018) 393; 2018/0217 (COD)]

c) Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról szóló 1308/2013/EU rendelet, a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről szóló 1151/2012/EU rendelet, az ízesített borászati termékek meghatározásáról, megnevezéséről, kizárásáról, jelöléséről és földrajzi árujelzőinek oltalmáról szóló 251/2014/EU rendelet, az Unió legkülső régiói részére egyedi mezőgazdasági intézkedések megállapításáról szóló 228/2013/EU

**rendelet és az egyedi mezőgazdasági intézkedéseknek a kisebb égi-tengeri szigetek javára történő megállapításáról szóló 229/2013/EU rendelet módosításáról [COM(2018) 394; 2018/0218 (COD)]
(Tájékoztató az aktuális helyzetről)**

ELNÖK: Folytatjuk bizottsági ülésünket. Köszöntöm dr. Juhász Anikót, az Agrárminisztérium helyett államtitkárát és munkatársait.

A 3. napirendi pontunk következik: egyeztetési eljárás - a közös agrárpolitika jövője. Itt egy aktuális helyzetfelmérést szeretnénk hallani államtitkár asszonytól. Legutóbb júliusban tárgyalta a bizottságunk ezt a kérdést, azóta több Tanács-ülésen is napirendre került a KAP jövője. Felvetődik a kérdés: jövő évben milyen szabályok vonatkoznak a gazdákra? Lesz-e például átmeneti szabályozás? Hol tart egyáltalán az uniós döntéshozatal?

Köszönjük a megkapott háttéranyagot, elsősorban ennek a kiegészítését kérjük, egy rövid tájékoztatást tehát a KAP stratégiai tervekről szóló rendelet aktuális állásáról, aztán a horizontális rendeletek aktuális állásáról, végül a módosító rendeletek aktuális állásáról. Átadom a szót államtitkár asszonynak. Tessék parancsolni!

Dr. Juhász Anikó tájékoztatója

DR. JUHÁSZ ANIKÓ helyettes államtitkár (Agrárminisztérium): Nagyon szépen köszönöm. Kiegészítésként annyit szeretnék elmondani, hogy tavaly júliusban hallottak utoljára a KAP-ról, akkor ez pont egy elnökségváltási időszak volt, tehát az osztrák elnökség előrehaladását láttunk ebben a fél évben, 2019 utolsó fél évében, és most 2020-tól megint egy új elnökség van, a finn elnökségnek az előrehaladása.

Annyit látnunk kell, hogy nekünk ebben az egyik legfontosabb - sajnos, vagy hát nem kell minősíteni, de a múlt héten nem sikerült a költségvetésben megállapodni -, hogy a mi renDELETELTERVEZETEINK, mind a három renDELETELTERVEZET és az előrehaladásunk nagyon erősen függ attól, hogy a költségvetésben a közös agrárpolitikában mit sikerül elérni. Ebben sem az eredeti bizottsági javaslat, sem a finn javaslat, sem az EIT elnökének a javaslata nem éri el azt a szintet, amit jelenleg elhozunk az Európai Unió költségvetéséből.

Viszont, ami minket konkrétan érint, hogy az új KAP-ban és az azóta kijött zöld egyezségben vagy megállapodásban további elvárásokat támasztanak a termelőinkkel szemben, és ennek egyelőre sem a költségvetési, sem a szabályozási feltételeit nem látjuk. Úgyhogy ezen a téren haladtak előre a tárgyalásaink leginkább.

Abban próbáltunk előrébb jutni, hogy maga a KAP stratégiai terv, a horizontális rendelet, illetve a piacsabályozási rendelet - bár ott van a legkevesebb problémánk - egy olyan feltételrendszer nyújtson nekünk, amiben a növekvő elvárásszintben és a várhatóan valamennyire csökkenő költségvetési szint mellett is fenntarthatóan tudunk termelni, és nem esünk abba a hibába, hogy a környezeti és klímaelvárások miatt elveszítjük a termelőink egy jelentős részét és az élelmiszer-biztonságunk és -ellátásunk egy jelentős részét. Ezért a mi szakértői tárgyalásaink is elsősorban azokon a szabályokon haladtak végig - és ebben értünk el bizonyos sikereket, de még nagyon sok minden van hátra -, amikkel a kifizethetőség, az állandóság, a jelenlegi rendszerben is létező szabályoknak a továbbvitelét szeretnék elérni.

Ezzel kapcsolatban, amit érdemes megemlíteni, hogy tavaly óta milyen pontokon jutottunk előrébb, amiben már úgy tűnik, hogy az elnökségi javaslat megfelelő számunkra. Itt azt gondoljuk, hogy az átmeneti nemzeti támogatások továbbvitelének és fokozatos kivezetésének a lehetősége egy fontos pont; a termeléshez kötött támogatások szintjének a szinten tartása, hiszen itt is jóval alacsonyabb volt az eredetileg megállapított érték, a termelői definíciók, a redisztributív támogatás önkéntessége, a kistermelői támogatás differenciált, lépcsőzetes végrehajtása, a kis

gazdaságok kondicionalitásfeltételeinek mentesítése, legalábbis részleges mentesítése, tápanyag-gazdálkodási eszköz kiemelése az előzetes feltételek közül, és beemelése a szaktanácsadásba, ahová való.

Azt gondolom, talán ez az egyik legfontosabb dolog, amiért most már több tagállammal együtt harcolunk, hogy az Európai Bizottság majdnem minden szakasznak, bekezdésnek a végére odatette, hogy egyébként mindenfajta további előzetes vagy hát nagyon nehéz egyeztetés nélkül, végrehajtási és delegációs jogszabályokban kívánja a részleteket meghatározni. Azt gondoljuk, hogy ez számunkra nem jó, hiszen ez azt jelenti, hogy valamiről megállapodik a 27 tagállam, és utána a Bizottság a végrehajtási szabályokkal majdhogynem ellentétes dolgokat is létrehozhat. Ezért nagyon fontos, hogy például az indikátorok, az, hogy a termelőinknek mit kell elérniük, vagy nekünk mint tagállamnak mit kell elérnünk a kifizetések során, ez bekerült az alapjogi aktusba, tehát nem utólag fogják meghatározni nekünk. De nagyon sok más esetben is azért harcolunk, hogy a lehető legtöbb dolog belekerüljön az alapjogi aktusba. Ez a bizottságokra ruházott felhatalmazásoknak az észszerűségét és hatályuk szűkítését jelenti. Ez egy nagyon fontos célunk. Illetve a vidékfejlesztésben a szokásos két ügyünkért harcolunk, az egyik az öntözési beruházások támogathatóságának a lehetősége, a másik pedig az előlegeknek, illetve a biztosítékoknak a köre.

Amiben még nagyon sok bizonytalanság van továbbra is, ez számunkra talán a legfontosabb, hogy az első pillér rendszere jelentősen átalakul, és itt a zöldítés intézkedései bekerülnek az alaptámogatásba, illetve az, hogy van még egy úgynevezett eco-scheme vagy ökörendszerrel kapcsolatos támogatási forma, aminek a kötelezővé tétele, illetve az, hogy mekkora összeget kell rá fordítanunk, alapvetően meghatározza azt, hogy utána az egy hektárra jutó alaptámogatásunk mennyi lehet. Ha ezekben nem látunk tisztábban, hogy ez kötelező, önkéntes, legyen százalék hozzákötve, vagy ne legyen százalék hozzákötve, akkor nem tudjuk a jövedelempótló alaptámogatásunkat megbízhatóan kiszámolni, tehát ezen a területen még sok mindent el kell tudnunk fogadtatni.

Illetve, ami még egy nagyon fontos dolog, szintén a kiszámíthatósághoz tartozik, ez pedig az úgynevezett új teljesítési modellnek vagy „New Delivery Model”-nek a továbbtárgyalása. Jelen pillanatban úgy látjuk, hogy a jogszabálytervezetben egy olyan javaslatcsomag áll előttünk, aminek az elvi alapja vagy az ideológiai alapja az, hogy a megfelelőségről, tehát arról, hogy vannak szabályok, és annak megfelelünk, térjünk át arra, hogy vannak célok, és oda elérünk. Ez nagyon szépen hangzik, de jelen pillanatban a jelenlegi jogszabálytervezet még mindig azt tartalmazza, hogy mind a kettőt meg kell tartanunk, tehát meg kell tartanunk a megfelelőséget is. Láthatólag nem egyszerűsödik az ellenőrzési rendszerünk, viszont olyan új célokat is be kellene tartanunk, amiknek egy jelentős részét nem tudjuk jelen pillanatban megállapítani. Például nem tudjuk megmondani, hogy hány termelőnk lesz 7 év múlva, hogy csak a legegyszerűbbet említsem. Ha nem tudjuk, hogy hány termelőnk lesz, azt se tudjuk, hogy egynek mennyi pénzt tudunk tervezni.

Mindezt évente ellenőrizné a Bizottság, és amennyiben nem feleltünk meg intézkedésenként, akkor évente kellene egy magyarázatot adnunk; a magyarázattól való eltérést pedig vagy elfogadják, vagy nem. Ez egy rendkívül szubjektív eljárás. Ennek az objektivitás irányába való terelése az, amin még dolgozunk. Erre a kollégáim készítettek egy non-papert, ami most a lengyel V4-es javaslatban már egy bekezdés erejéig megjelent, úgyhogy azt gondolom, hogy ez a másik legfontosabb célunk, hiszen ez szolgálja azt, hogy megbízható támogatáspolitikai rendszert tudjunk kiépíteni, ami nem jár jelentős pénzügyi kockázattal a tagállamra és a termelőkre nézve. Úgyhogy ezt szeretnénk még biztosítani.

És amit külön kiemelt az elején, az átmeneti szabályzatot, hogy mi lesz abban a következő évben. Ezt nagyon jól látják, hogy ez egy fontos kérdés, mert jelen pillanatban úgy látjuk, hogy amíg nincs költségvetés, addig nem lesz KAP stratégiai terv elfogadás, sem horizontális rendeletelfogadás; a piacsabályozás ilyen szempontból apróság, de az sem. Amíg ez a három nincs meg, addig viszont nem tudjuk elkezdni az új támogatási rendszer részletszabályainak a kiépítését, illetve elindítását. Ez azt jelenti, hogy 2021 januárjától szinte egészen biztos, hogy nem lesz új KAP-unk, de ezt a Bizottság is belátta, egyébként a közös agrárpolitika esetében egyedül. Tehát nekünk tavaly december óta van egy átmenetirendelet-javaslatunk, ez a 2021. évre vonatkozik. Ebben az átmenetirendelet-javaslatban kaptunk egy ajánlatot a Bizottságtól arra, hogy milyen feltételek mellett hogy tudjuk továbbvinni a jelenleg működő támogatási rendszerünket. Ez egy viszonylag bevett eljárás, tehát 2013-ban pontosan ugyanez történt, úgyhogy ez a számunkra annyira nem meglepő.

És egyébként, amennyiben ezt az átmeneti rendeletet elfogadják a tagállamok, erre most elég nagy esélyt látunk, hogy a második félévben, mert az mindenkinek az érdeke, hogy ne az alternatív lehetőségek lépjenek életbe, tehát amennyiben ezt 2020. második félévében elfogadják a tagállamok, akkor a 2021. év egy viszonylag stabilan, a jelenlegi feltételek mellett, de az új pénz terhére biztosítható év lesz. Én azt gondolom, hogy ez az egy év, ha van költségvetésünk, és ha költségvetés van, akkor van három rendeletünk, akkor ebből az egyiknek elégnek kell lennie arra, hogy 2022-ben elinduljon az új közös agrárpolitika.

Amennyiben a költségvetési tárgyalások tovább húzódnak, és ennek következtében a mi három rendeletünket sem tudják elfogadni legalább ennek az évnek a végéig, és nem készülnek el a végrehajtási delegált aktusok a Bizottságban, tehát a részletszabályok a Bizottságtól nem jönnek ki, akkor számíthatunk még egy átmeneti évre.

Hogy a még egy átmeneti évnek a szabályozása milyen lesz. Pont itt a kollégákat kérdeztem, hogy erre volt-e precedens, és ilyenkor mit szoktak csinálni. Az Európai Parlamentnek van egy olyan javaslata, hogy amennyiben ez a forgatókönyv áll elő, és 2021. már el van fogadva, akkor az automatikusan még egy évvel továbbmenjen. Ők azt mondták, hogy erre pénzügyi oldalról, tehát a pénzügyi rendelet, a horizontális rendelet oldaláról kevés esély van, tehát akkor valószínűleg újranyílik a még egy évnek, az átmeneti év jogszabályának a megtárgyalása. Viszont, ha már van egy átmeneti éves elfogadott jogszabályunk, akkor nagy valószínűséggel azt viszonylag könnyen áttemelhetjük még egy évre.

Úgyhogy agráros oldalról elég biztosak vagyunk benne, hogy ezzel nagy baj nem lesz. Azért van egy vészforgatókönyv, arra az esetre, ha általában az Európai Uniónak a '21-es költségvetéséről nem sikerül megállapodni. Tehát ha nincs MFF, és az Unió '21-es költségvetéséről nem állapodnak meg, akkor életbe lép egy olyan szabály, ami még sose lépett életbe, az 1/12-ed, tehát hogy havonta vagy négyhavonta hoznak költségvetési döntéseket. Tehát havonta, négyhavonta mondják meg, hogy mit lehet meg mit nem, de erre még nem volt precedens, és azt gondoljuk, hogy ez senkinek nem az érdeke. Úgyhogy, bár mindent kiszámoltunk, de nem készülünk erre a forgatókönyvre.

ELNÖK: Köszönöm szépen államtitkár asszonynak a beszámolóját, a kiegészítését. Köszönjük a számunkra megküldött anyagot.

Ez lett volna az egyik legfontosabb kérdésem, amire most államtitkár asszony válaszolt, hogy van-e forgatókönyve a magyar kormányznak, illetve a tagországoknak arra vonatkozóan, hogy ha nincs MFF-megállapodás, és ha nincs '21-es költségvetés, akkor mi lesz. Nyilván nem szeretnénk, ha a gazdák lennének ennek a károsultjai. Mi

nagyon reméljük azt, hogy a német elnökség alatt, tehát az év második felében sikerül tető alá hozni, vagyis december 31-ével lezárulhat, és egy új fejezet indulhat. Számunkra ez lenne a legfontosabb dolog. Nyilván az ördög a részletekben bújik meg, és itt van még jó néhány olyan kérdés, amiben majd szeretnénk államtitkár asszonyt és munkatársait meghallgatni, ahogy majd mennek előre a tárgyalások.

Mindenesetre most itt van a lehetőség képviselőtársaimnak a kérdések feltevésére. Kérdezem, van-e kérdés, vélemény. *(Jelzésre:)* Horváth István képviselőtársunk, aki alapvetően agrárérdekeltségű, nyilván a szakmáról fog kérdezni.

Kérdések, vélemények

HORVÁTH ISTVÁN (Fidesz): Tisztelettel köszöntöm az államtitkár asszonyt és a kollégáit. Nyilván nincs könnyű helyzetben. Ennél összefogottabban nem is lehetne erre a kérdésre válaszolni, mint ami most a bizottságban megfogalmazódott, hiszen tudjuk, hogy milyen sok a bizonytalanság. Azt tudjuk, hogy nem tudjuk.

Elnök úr mondta, hogy valószínűleg majd január 1-jétől akkor egy új fejezet van. Én inkább az államtitkár asszonyt erősíteném meg, hogy szerintem még nem lesz új fejezet. Átmeneti fejezet lesz, majd talán 2022-től lesz új fejezet.

Röviden. Az is válasz, hogy erre egyelőre még nincsen válasz. Ugyanúgy, ahogy elnök úr is, a választókerületünkben azért sok gazdával találkozunk, és felteszik a gyakorlati kérdéseket is. Mindenkinek nem lehet ilyen összetetten válaszolni, mint ahogy államtitkár asszony itt most válaszolt.

Felteszik nekem a kérdést, hogy akkor mi lesz az AKG-val jövőre, mert pont idén jár le az AKG, és ez nagyban meghatározza nemcsak a gazdálkodás gazdasági tervezhetőségét, hanem általában a szakpolitikai szempontját, hogy milyen vetésforgót használjunk, hogy milyen vegyszereket használjunk, tehát a gazdák már a jövőre készülnek. Ha két mondatban tudnék nekik válaszolni... Az is válasz, hogy majd szeptemberben tudok válaszolni, de ha megkérdezik mondjuk, hogy mi lesz az AKG-val, vagy megkérdezik, hogy mi lesz az őshonos támogatásokkal, mert ott is vannak olyan időszakok, amelyek kapcsán most, december 31-én járnak le ezek a bázisévek.

Netalán még azt is megkérdezik, hogy lesz-e valamikor beruházásra pályázat kiírva, mert megszokták, hogy több ÁTK volt, amik most már lejártak. Most megnyit egyet a minisztérium, pont az állategészségügyi státusszal kapcsolatosan, ahol tudom, hogy mennek a szakmai meg a szakpolitikai egyeztetések, olyan szakpolitikai egyeztetések, hogy az ÁTK-nál egy cég általában csak egy ÁTK-t adhat be.

Ez a mostani ÁTK az állategészségügyről szól, és van úgy, hogy egy cégnek több telepe van. Ha az ÁTK-nak most az lenne a célja, hogy mondjuk fertőtlenítőkaput, hullaégetőt, sterimókat vásároljanak az adott gazdálkodók, akiknek adott esetben két-három telepe is lehet, ez nem ilyen egyszerű, hogy áttolom a fertőtlenítőkaput a másik telepemre, ha odajön egy kamion, hanem ahány telephely, ez annyi beruházási kényszer. Itt érdemes lenne most azt megvitatni, hogy egy cég mondjuk több telephellyel is, de nyilván egy adott műszaki tartalomra pályázhatna, és inkább a támogatás összege kapcsán, ami most, ha jól tudom, 20 millióra van irányozva - tehát 40 milliós projekteket várnak -, inkább ez legyen mondjuk 15, tehát inkább az összeg legyen egy kicsit kevesebb, csak egy cég több telephelyre is adhasson be ilyet. Számításaim szerint 30 millió forintból azért nagyjából össze lehet rakni egy hullaégetőt, egy fertőtlenítőkaput, esetleg egy hűtőkonténert meg egy kisebb sterimót, amit a telepen belül zártan kell használni. Igazából az lenne a segítség, ha az adott telephelyekre vonatkozóan tudnák megkapni a gazdák a segítséget.

Tehát a klasszikus kérdés az, hogy mi lesz jövőre az AKG-val? Hogy lesznek az őshonos támogatások, lesz-e pályázat kiírva? Mire készüljenek a gazdák? Még ha átmeneti év lesz is, akkor az átmeneti év hogyan fog lezajlani? Tehát meg lesz

hosszabbítva az AKG mondjuk a mostani feltételekkel, és ebből adjuk úgymond ugyanazokat a támogatásokat. Ha valaki esetleg ki akar lépni, mert azt mondja, köszönöm szépen, elég volt nekem ez az öt év, oké, hogy átmeneti év van, de én ezt az egyet nem akarom meghosszabbítani, akkor a saját felelősségére kiléphet-e? Ugyanígy az őshonosra vonatkozóan is, ha valaki azt mondaná, hogy köszönöm, öt évig ez rendben volt, de most már más üzleti célok miatt kell döntéseket meghozni. Nagyjából ezek lennének a rövid kérdéseim. Tényleg viszonylag rövid választ szeretnék, nem azért, mert nekem is van egy másik, szintén közfeladat, csak azért, mert a gazdák is viszonylag egyszerű válaszokat akarnak kapni. Lehet az is válasz, hogy majd később lesz válasz. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Több kérdést nem látok. Én csak egy nagyon rövid kérdést szeretnék feltenni. A klímaváltozással szembeni küzdelemben lesz-e változás? Mennyiben változik a KAP szerepe? Köszönöm szépen. Tényleg rövid válaszokat kérünk.

Dr. Juhász Anikó válasza

DR. JUHÁSZ ANIKÓ helyettes államtitkár (Agrárminisztérium): Köszönöm szépen. Az elsőre nagyon rövid választ tudok adni, a másodikra meg sóhajtok inkább a rövid válasz előtt, de igyekszem ott is.

Ez két olyan terület, az AKG és az őshonos, de nemcsak ez a kettő, hanem egy egész szép listánk van a lejáró, kötelezettséggel terhelt VP-s jogcímekekről, illetve a beruházási pályázatok egy másik helyettes államtitkársághoz tartoznak, de természetesen egy államtitkárság alatt dolgozunk, és nagyjából képen vagyok a részleteket tekintve is. Készülünk erre, tehát az összes lejáró jogcím esetében tettek a vidékfejlesztési kollégák javaslatot arra, hogy hogyan lehetne azokat továbbvinni. Két lehetőség is van egyébként előttünk, az egyik, hogy új programot indítunk, a másik, hogy a jelenlegi programot hosszabbítjuk meg az átmeneti évekkkel. A szakpolitikai döntés egyértelműen az, hogy a jelenlegi programokat hosszabbítsuk meg egy vagy két évvel, ugyanis ha most új programokat indítanánk, akkor a KAP stratégiai tervnek lenne az új időszakban egy akkora determinációja, aminek a szabályait még nem ismerjük, tehát azzal nagyon sok problémát okozhatnánk magunknak. Úgyhogy az a vezetői döntés született, hogy a jelenlegi programokat hosszabbítjuk meg egy vagy két évvel, attól függően, hogy melyiknek van értelme.

Megmondom őszintén, hogy arra nem tudok fejből válaszolni, hogy kilépni lehet-e vagy sem, de meg tudom nézni a dokumentumokat. *(Jelzésre:)* Ki lehet lépni, a kollégák ezt mondják. Én nem emlékeztem rá, de a kollégák bizton állítják, hogy van ilyen kilépési lehetőség is. A beruházási pályázatoknál az, hogy mennyi visszahulló forrás maradt, tehát hogy mennyi olyan pályázat és pályázati összeg van, amit nem hajtottak végre a nyertes pályázók, és abban mennyi pénz áll majd rendelkezésre a következő időszakban, ennek az összesítését február végére ígérte a minisztérium, és arra, hogy utána milyen típusú pályázatokat nyitnánk újra, nyilván egy szakmai-szakpolitikai ajánlást adunk, és miniszter úr majd dönt. Az biztos, hogy az az irány, hogy ilyen célzott intézkedéseket tegyünk, mint a járványügynél, tehát ha van valami gond, akkor annak megfelelően próbálnánk újranyitni, hiszen teljes nagy kereteket úgysem tudunk újranyitni, tehát akkor értelme inkább ennek van.

Az is biztos, hogy mivel n+3-ban vagyunk, tehát a támogatási időszak vége plusz három évben, még ha van átmeneti év, ez akkor sem lesz sokkal hosszabb, tehát nagy összegű, nagy beruházásokra nem nagyon van értelme megnyitni ilyen összegeket vagy ilyen kereteket. Tehát ha nekem fogadnom kellene - nem hivatalosan -, akkor a két

kiemelt az állattenyésztés és a kertészet, és inkább a könnyebben megvalósítható pályázatok, de még egyszer mondom, mi kidolgozzuk, aztán nem mi döntünk erről.

A járványügyi felhívással kapcsolatban: ezt az igényt, hogy több telephelyen is lehessen beruházást végrehajtani, a kamarai javaslatban már láttam, tehát ez hivatalosan beérkezett hozzánk. Az, hogy végül is milyen döntés született, mert úgy tudom, hogy még a hivatalos felületen is kint van véleményezésen, tehát még végső összesítése annak, hogy mit tudunk átvezetni, meg mit nem, nincsen, de nyilvánvalóan tudjuk tájékoztatni a kollégákat azonnal, ahogy ez eldőlt, és szerintem - ha az én szakmai véleményemet kérdezik - ez egy teljesen jogos felvetés. Hogy egyébként végrehajtási szempontból majd ezzel mit tudnak kezdeni a kollégák, azt én nem tudom így előre megmondani, de az igény beérkezett.

Nem tudom, hogy esetleg írásban adjunk-e erre választ. (*Horváth István: Nem kell, köszönöm.*)

A másik, amiben nagyot sóhajtok, hogy rövid legyenek, a klímaváltozás elleni küzdelemmel kapcsolatos, új elvárások. Szerintem egy, egyébként soha nem létrejött helyzet elé állított minket a Bizottság a Green Deallel, a zöld megállapodással, hiszen azt mondja ez a tervezet, hogy van egy KAP-ra vonatkozó része, amiben azt mondja, hogy nekünk egy új stratégiának is meg kellene felelni, ami még nincs kész, a körvonalai sincsenek készen. Van egy nemzetközi kutatási és bioeconomy kezdeményezésünk 11 tagállammal, és ennek egy nagy rendezvénye volt csütörtök-pénteken, ahol az összes igazgatóságtól igazgatói szintű képviselő volt, és erről az új stratégiáról, a termőföldtől az asztalig stratégiáról is előadást tartott az igazgató, akihez ez tartozik, aki nem a DG AGRI-ban van, hanem a DG SANTE-ban, tehát az élelmiszerrel és egészségüggyel kapcsolatos bizottságban, és rendkívül általánosságokban beszélt. A kávészünetben is rendkívül általánosságokban beszélt, és nagyon kevés kérdésemre tudott válaszolni.

Az biztos, hogy négy területet kiemelt, hogy erre nekünk kiemelten figyelniük kell, az egyik az élelmiszer-veszteség, az élelmiszer-hulladék kérdése, a másik pedig gyűjtőnéven az emissziócsökkentés, és az emissziócsökkentésen belül a növényvédőszer-, a műtrágya- és az antibiotikum-használat valamilyen szintű csökkentése. Ezek egyébként jelenleg is megjelennek indikátorként a KAP stratégiai tervben, tehát nekünk nem teljesen újak. Mi abban reménykedünk, hogy ez a stratégia, ami kábé addigra fog elkészülni, amire a mi KAP stratégiai tervünk, a tagállamoké, viszont a KAP stratégiai tervek elfogadásánál meg már figyelembe fogják venni, és jogi kötőereje náluk semmire nincs, tehát ez rendkívüli módon szubjektívvá teheti az értékelését a KAP stratégiai tervünknek. Én abban reménykedem, hogy azért ennek a jogi következményeit a bizottságok felméri és nem fognak egy utólagosan létrehozott stratégiába olyan indikátorokat beletenni, ami nem egyezik a jelenlegi indikátorkészletünkkel. De még egyszer mondom, jelen pillanatban ennyit tudunk róla, és nekem az a félelmem, hogy a Bizottság sem tud sokkal többet.

Amire felhívták a figyelmet, hogy még egy stratégiával kell kiemelten foglalkoznunk, ez a biodiverzitás-stratégia, ami szintén most készül, tehát nincs kész, és lesz még egy új erdőstratégia, amit szintén figyelembe kell majd vennünk, illetve lesz egy klímatorvény, aminek a részleteiről még szintén nem sokat tudunk. Úgyhogy én azt gondolom, hogy a KAP stratégiai tervnek az elfogadása nem lesz egy leányálom.

Annyit mondtak még szintén kávészünet közben, hogy eddig a tárgyalások úgy zajlottak, hogy a DG AGRI-val, tehát a saját igazgatóságunkkal és a környezeti igazgatósággal, a DG ENV-vel kellett megállapodni. Most az asztalhoz kerül a SANTE, az egészségügy és az élelmiszer, az asztalhoz kerül a klíma, az asztalhoz kerül valószínűleg a Connect a digitalizáció miatt, és nem elképzelhetetlen, hogy a competition, a versenyképességet is megkapjuk. Tehát mi egy borzasztó nehéz KAP

stratégiaterv-elfogadásra készülünk, és a kollégáim ebben, azt gondolom, hogy nagyon felkészültek, de nem lesz egyszerű.

ELNÖK: Köszönjük szépen államtitkár asszonynak. Ha segítségre van szükség, a bizottság felajánlja mindennemű támogatását, különösen Horváth István képviselőtársunkét, aki a szakmában dolgozik.

Én sok erőt kívánok, és sok bölcsességet, mert ha van megoldandó probléma, ami érinti a magyar gazdákat, akkor ez a KAP, a közös agrárpolitika jövője.

Reméljük, hogy a tárgyalások csak előrébb mennek, és akkor majd visszavárjuk államtitkár asszonyt munkatársaival együtt. Addig is jó munkát kívánok! Köszönjük szépen. Viszontlátásra!

Tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy a bizottság következő ülésére 2020. március 2-án, tehát jövő héten hétfőn várhatóan 10 órától kerül sor ebben a teremben. Tervezett napirendi pontunk: nagykövetjelöltek kinevezés előtti meghallgatása.

Az ülés berekesztése

Köszönöm szépen a megjelenést. Az ülést bezárom. Viszontlátásra.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 39 perc)

Dr. Hörcsik Richárd
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Madarász Mária és Nánásiné Czapári Judit